

કિસ્મતના રંગ છે ન્યારા

કિસ્મતના રંગ છે ન્યારા; કોઈ હસે, કોઈ રડે.
કુદરતના રંગ છે ન્યારા; કોઈ ખીલે, કોઈ ખરે.

કોઈ સિંહાસન ચડે, કોઈને નવ ભીખ મળે;
શાહ આલમના સગા, ભીખ માગે શેરીએ.
જીવનના રંગ છે ન્યારા; એક ચડે, એક પડે.

કોઈ શીતળ ચાંદનીમાં, પ્રેમ હિંડોળે ઝૂલે;
કોઈ તૂટી ઝૂંપડીમાં, સાથી વિના તરકડે.
કિસ્મતના રંગ છે ન્યારા; એક સુખે, એક દુઃખે.

કોઈ નવીન વસ્ત્ર ધરે, કોઈ વસ્ત્રહીન કરે;
કોઈ મધુર ગીત ગાય, કરુણ સ્વરે કોઈ રડે.
જીવતરના રંગ છે ન્યારા; કોઈ હર્ષે, કોઈ રડે.

કોઈ 'બૂકે પારટી'માં, 'ટ્રિક' પછી ખાણું ખાય;
કોઈ ભૂખે બહાર ઊભી, દરવાનોની લાત ખાય.
બાપડા ને બિચારા છે ન્યારા; 'ઇફફ્ટિવ' ભોગવટે;
ભોગવે છે ભૂલ ભોગનારા; કોઈ જલે, કોઈ ઠરે.

એક માત-પિતાનાં, સંતાનોનાં ભિન્ન રંગ;
એક ચણો પાણીમાં ને, એક રહે દૂબળો.
સુદિ-વદિ ચંદ્ર જેમ ન્યારા; એક વધે, એક ઘટે.

રામ ને રહેમાન બેઉ, એક ગુરુ પાસે ભણે;
કોઈને વિદ્યા ચડે નહીં, કોઈ પહેલે 'નંબરે'.
બેઉ એક પાણી પીનારા; એક ખડો, એક દોડે;
બેઉ એક પાણી પીનારા; એક ઊભો, એક પડે.

કોઈની તો આખી હોડી, મઝધારે તૂટી જાય;
કોઈ મરજીવો વળી, 'મોતી' કાઢી તરી જાય.

સાગરના ઉછાળા છે ન્યારા; એક ભરતી, એક ઓટે.

સાગરના નીરમાં કોઈ, નાવ મહીં વિચરે;
કોઈ દુઃખી માનવનું, જીવન-નાવ ત્યાં બૂડે.

તકદીરના રંગ છે ન્યારા; એક તરે, એક ડૂબે.

સવારે ખીલેલાં ફૂલ, સાંજના કરમાઈ જાય;
પ્રભાતે ઊગેલો સૂર્ય, રાતમાં છુપાઈ જાય.

લોકમાં છે ઉદય-અસ્ત ન્યારા; રાત જતાં, દિન ઊગે.

કોઈ ફૂલ ચડી જાય, માશૂકાના શિર પરે;
કોઈ ફૂલ ધરાઈ જાય, પ્રભુજીના ચરણે.

ઉપાદાન-અપાદાન ન્યારા; કાળ-કર્મ વિપાકે.

કોઈને ગમે 'કિકેટું', કોઈને ગમે 'બેઈઝબોલ';
કોઈનો કડવો એક બોલ, કોઈના મીઠાં બે જ બોલ.

રમ્મતુંમાં 'ફૂટબોલ' ન્યારા; કોઈ હારે, કોઈ જીતે.

કોઈ લંબુ તાડ જેવા, કોઈ વળી ઠિંગુજી;
ઘાટ-ધૂંટ ઘડામણ, પુણ્ય-પાપ સિલ્લકી.

'શ્રી પુરાંત જણશે' મેળ ન્યારા; જમા અને ઉધારે.

પ્રતિષ્ઠિત 'પ્રોજેક્શને', પુણ્ય-પાપ બેંચણી;
બુદ્ધિના આશયનુસાર, સાદાઈ કે 'લક્ઝરી'.

આત્મજ્ઞાની ઝૂંપડીમાં ન્યારા; દેહ છતાં લોકાલોકે.

કોઈના ઘરે હોળિયું, કોઈના ઘરે દિવાળી;
સંગ પછી 'પ્રસંગો', 'અહંકાર' આધારી.

નોધારાના આધારો છે ન્યારા; કોઈ રાગે, કોઈ દ્વેષે.

સમૃદ્ધિમાં માંખી-મિત્રો, આસપાસ ધૂમે અહીં;
વિપત્તિનાં અંધારાંમાં, પડછાયોયે મળે નહીં.

તડકો-છાંયો ઓળખાય ન્યારા; સ્વયં આત્મ-પ્રકાશે.

સજ્જનો ને દુર્જનોનું, જગત આખું 'મિસ્થર';

જાતે ઘડ્યાં ચશ્મા પહેરે, શાહુકાર તસ્કર.

પોતાના છે પ્રકાશ જ ન્યારા; કોઈ ભલે, કોઈ બૂરે.

કલ્પનાવિહાર અને, વાસ્તવિક છે જુદાં;

ગજવે જેવી ગરમી છે, ફરતા જુઓ મૂઢાત્મા.

મંજિલોના બુલાવા છે ન્યારા; એક પગે, એક ઊંડે.

કોઈને છૂપાં રંગ-રાગ, કોઈને ખુલ્લી ફકીરી;

પૂર્વ અને પશ્ચિમી, ગરીબી ને અમીરી.

લોકમાંયે નવા શાસ્ત્ર ન્યારા; કોઈ લખે, કોઈ સુણે.

અજવાળાં ને અંધારાં, પૂર્વ અને પશ્ચિમા;

વધારાં ને ઘટાડાં, કમા અને 'અકમા'.

શાતા અને અશાતા છે ન્યારા; કભી સુખે, કભી દુઃખે.

સીદીભાઈને સીદકાં વ્હાલા, સ્વયંકેન્દ્રી ઘરણાં;

છગન-મગન સોનાનાં, ગામનાં પોર્યાં ગારાનાં.

ફૂંડાળાંમાં ધૂમનાર ન્યારા; મમત જીવે જિહ્વાએ.

જ્ઞાનેન્દ્રિયો, કર્મેન્દ્રિયો, અગિયારમું ભાવમન;

પારસીની અગિયારીમાં, 'પવિત્ર આતશ' નમન.

'બિલીકો'માં ફૂંદનાર ન્યારા; જ્ઞાન ગૂંથું સૂત્ર મેં.

કોઈ જન્મે હિન્દુ રાજા, અન્ય જન્મે મુસલમાન;

જાતે બાંધ્યા ત્યાં જ તોડે, ધર્માધિ કુળ-જાત.

મંદિરો ને મિનારા છે ન્યારા; અહંકાર ઘડભાજે.

કોઈ જાય મસ્જિદે, કોઈ જાય મંદિરે;

ના-ખુદાના નાખુદા, મળે છેલ્લી મંજિલે.

'સેલ્ફ રિપલ્લાઈઝ્ડ' આત્મ ન્યારા; 'રિલેટિવ'થી 'રિપલ' મળે.

મોટે સાદે પુકારો કે, ઘંટનાદી 'પ્રેયરો';

કીડીના ઝાંઝર સુણે છે, ખુદા નથી બહેરો.

પ્રાર્થનાના પ્રકારોથી ન્યારા; નિરાવર્ણ 'નાથ' મિલે.

નેકી-બદી ઢંઢ જાણે, અલ્લા હો અકબર;
સારા માર્ગે ચીધે છે, નિગાહો કે રાહબર.

ફિકરની ફાકી કરે ન્યારા; ફકીરીની લકીરે.

ધરમાં સંપી, જંપી જીવે, નેક પાક મુસલમાન;
કુરાનોને વફાદારી, પયગંબરના કરમાન.

મિયાં-બીબી બેઉ છે ન્યારા; કભી ઈદ, કભી રોઝે.

‘વટ’ લાવેલા મુસળ ‘માન’, બુદ્ધિ-યુદ્ધે પાકિસ્તાન;

વટલાયેલા મુસલમાન, સૌની જનની હિન્દુસ્તાન.

સમસરણના માર્ગ છે ન્યારા; દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાળ ફરે.

‘એ ટુ ઝેડ’ છવ્વીસ, કકકો બાવનાસરી;

‘ડેવલપમેન્ટ’ સ્થરે, ઉત્ક્રાંતિની મૂળાસરી.

ચૌદ લાખ ‘લેયર્સ’ ન્યારા; સમસરણમાર્ગ જડે.

ભાષા પૂરી બોલે છતાં, અપૂરી છે ‘બિલીફો’;

દુનિયાના છ દર્શનોમાં, ‘ડિગ્રી’ મુજબ ‘લિમિટો’.

પૂર્વજન્મ દર્શનાર્ક ન્યારા; ‘રિયલ’ જ્ઞાને ભવ ટળે.

જેનું જે હો તકદીર, તેનું તે હો તદબીર;

પુદને ખોજે તે ખોજા, જહાં અપની તસ્વીર.

શબ્દમાંથી ભાવ કાઢે ન્યારા; ઓમ્ એ જ આમીન.

‘લક્કી’ અને ‘અનૂલક્કી’નું, ‘બેલેન્શીટ’ ‘ચર્ચ’, નામ;

‘બર્થ’ અને ‘ડેથ’ વચ્ચે, ‘લાઈફ’-‘વિઝિટ’ પરિણામ.

. ‘પરમેનન્ટ પાવર’ ન્યારા; ‘હોલી સ્પિરિટ’ આપણે.

‘લક્કી’ અને ‘અનૂલક્કી’, ‘હિસાબી’ છે પરિણામ;

જીવન-ગતે સરવૈયું, ‘જન્મ’ સુબહ, ‘મોત’ શામ.

કાર્ય-ફળે ‘કારણો’ જો ન્યારા; જવાબોથી રકમ દીસે.

રૂપિયાનો ‘વ્યવહાર’, ફક્ત મનુષ્યજાતમાં;

બીજી બધી ગતિમાં, પૈસા નથી કામના.

નિશ્ચયથી પુરુષાર્થો ન્યારા; સંત વહે નિર્મળે.

જર, જમીન, જોરુ માટે, કજિયા, ખૂન, ખરાબા;

ઈતિહાસ બોલે છે, યુદ્ધ-‘બોમ્બ’ સન્માટા.

‘મમતા’ના છે સળગવાં જ ન્યારા; વેર, ઝેર, ભય ભરે.

સંપત્તિ ને સત્તા બેઉ, નમ્રતાથી ટકશે;

કેરી જેમ વધે તેમ, આંબો વધુ ઝૂકશે.

લઘુતમના ભાગાકાર ન્યારા; નમે તે જ સૌને ગમે.

સત્તા નીચે આવેલાને, કચડકચડ કર્યાં છે;

વિધવા ને હરિજનના, તિરસ્કારો વકર્યાં છે.

આભડછેટાં પરિણામ ન્યારા; સમોવડી અનામતે.

છડેચોક ‘ઓ.જી.એલ.’, મસમોટાં તખ્તેશ્વર;

ખોખાં માટે ‘ખા.ખો.’ માગે, બધા ખાતે અગ્રેસર.

ખુરશીદાસ ‘ઓફિસર’ ન્યારા; પ્રજા મરે લોકતંત્રે.

સિંહ બન્યા મુલાયમ, શૈતાન શરીફો;

પુણ્યબળે માનપત્ર, પાપબળે ધક્કો.

બેસાડે છે પ્રજાતંત્ર ન્યારા; કભી ઘોડે, કભી ગધે.

મ્હેતા હતા નરસિંહ, મહેતા છે હર્ષદ;

મ્હેતા છે ઉત્તમ છતાં, સગાં નથી સંબંધે.

શામળા છે હૂંડી ચૂકવનારા, ભીડ હો કે ભરાવે.

એકધારા સુખાદિ, કોઈનાયે હોતા નથી;

આજનો કરોડપતિ, કાલ થાય ‘રોડ’પતિ.

પીણ અને શિખર બેઉ ન્યારા; ચડતીપડતી ચક્ર ધૂમે.

આવે ત્યારે છાતી ફૂલે, જાય ત્યારે મારે લાત;

બેઉ ટાણે લાત મારે, એનું નામ દોલત.

ફુલાવીને હવા કાઢે ન્યારા; ઉદયક્રમો ક્રમાક્રમે.

કોઈ કાઢે ફૂલેકા, કોઈ કાઢે નાદારી;

કળા કરે મોરલા, લક્ષ્મી કાજે ગદારી.

કુબુદ્ધિનાં દુરુપયોગ ન્યારા; કળ ન વળે કળિકાળે.

જ્યાંથી મળે 'લોન' ત્યાંથી, લીધી અને આપી નહીં;

વિશ્વાસ તૂટી જતાં, ફરી કોઈ ધીરે નહીં.

લક્ષ્મીજીના કાપઢા છે ન્યારા; દુરુપ્યોગે 'રિદ્ધિ' ટળે.

પ્રમાણિક નીતિવાળા, છેતરે ના કોઈને;

ભગવાન ખુશ ધાય, તેનું મોઢું જોઈને.

ઐશ્વર્ય પ્રકાશે છે ન્યારા; સદુપ્યોગે 'સિદ્ધિ' મળે.

સર્વ રૂપી નાશવંતી, ગુજરવાની 'કેકટરી';

'દાદાજી'ની જાડી વાતે, ઝીણી સમજ 'કેકટ' ખરી.

સંસારે સાર છે અ-સારા; અંતમાં ત્રિયોગ ઢળે.

કમાવાને માટે ખોલ્યાં, ધંધા અને 'કેકટરી';

'કોમ્પ્યુટરી પ્લાનિંગે', આપખી જ ગોઠવી.

જન્મા ને ઉધાર 'કેકટ' ન્યારા; કોઈ ખોટે, કોઈ નફે.

એક ધંધાભાઈને હતાં, પુત્ર અને પુતરી;

'નફો' પુત્ર લાડકો ને, 'ખોટ' પુત્રી ગમે નહીં.

પાસાં પડે અવળ-હવળ ન્યારા; પ્રારબ્ધ-કરમે.

આપણી દુકાનમાં, જેવા માલ ભર્યાં છે;

માંહી જે છે પરમાણુ, તેવા બહાર મળ્યાં છે.

ધરાકી ને વેપારી છે ન્યારા; 'રોગ' તેવી દવા છે.

રાખો ધર્મ વેપારે, લોકમાન્ય વ્યવહાર;

ધર્મને વટાવી ખાધો, લોકનિંદ્ર વેપાર.

જીવ, શિવ સ્વયંભૂ છે ન્યારા; 'ઝેબિટે' ને 'કેડિટે'.

દામજીના દોડમાં, રામજી ભુલાઈ જાય;

રાતદા'ડો ઘડભાંજ, ભાંજધડી વ્યવસાય.

બૃહસ્પતિ જુએ છે તમાશા; વંક-જડા પછિછતે.

જગત આખું ભટકે છે, સુખની જ શોધમાં;

લક્ષ્મી થકી મળશે સુખ, ચડ્યાં ધોડદોડમાં.

હોડમાંયે જાત ભૂલે ન્યારા; પૈસા મળે પુણ્યબળે.

એક બાદશાહને, રાતે ઊંધ આવે નહીં;
એક મસ્ત ફકીરને, જાગવું જ ફાવે નહીં.
'સોના' કા ભી રાઝ થા ન્યારા; જેવા ભાવ તેવું ફળે.

કુલી-કાળી મજૂરીથી, નસ્કોરાં બોલાવી ઊંધે;
શેઠ ગોળી ખાય છતાં, ઊંધ વિના તરફડે.
પરસેવાનાં કમાવા છે ન્યારા; એક જાગે, એક ઊંધે.

રૂપિયાના 'ધ્યાન'થી, બીજા ખૂણે ભેલાણ;
ખાતી વખતે બેચિત્ત, શરીર માટે બેધ્યાન.
લૂંટાયાં ને 'હાર્ટકેલે' ન્યારા; શેઠ પડે, 'ફ્લેટ' ખડે.

નાણું કાળું, નાણું ધોળું, ધંધાયે બે-નંબરી;
ઘાલમેલી બચાવતે, 'લૂંટારા'ની 'રેઇડ' પડી.
છુપાવાના ભડકાટ ન્યારા; મોત મિલે 'હાર્ટકેલે'.

પાપ-અનુબંધી લક્ષ્મી, આવે ત્યારે અશાંતિ;
સર્પિણી ધરાળી જ, ઘરમાં ડંબે ઝેરાળી.
પૈસા પુણ્ય-અનુબંધી ન્યારા; ત્રૈકાળે દિલ ઠરે.

આજ્ઞાકિત પત્ની-પુત્રો, પુણ્ય હોય તો જ મળે;
નોકરોયે વિશ્વાસુ, ભાગ્યશાળીને જ મળે.
પ્રમાણિક નીતિવંત ન્યારા; કુટુંબી જ્યાં ધર્મે ઠરે.

આશ્રિતો ને શરણાગતને, રક્ષે છે ભગવાન;
જાણી, જોઈ ફૂલે પડે, ખસી જાય ભગવાન.
તન-ત્રિનાં પ્રકાશક ન્યારા; માંઘિલો પ્રકાશ ધરે.

'ઇઝી ચેરે' 'અનઇઝી', 'એ.સી.'માંયે પરસેવો;
અપ્રાપ્તની ચિંતાગ્નિમાં, ભ્રાંતિવીર બળેલો.
કર્મફળનાં સકંજ છે ન્યારા; શેઠ અને નોકરે.

કભી ધૂપ, કભી છાંવ, ફરતાં રહે કાળચક્ર;
માલિકો છે ભયગ્રસ્ત, નોકરો બેફિક મસ્ત.
સામસામાં બેઠે લૂંટનારા, તૃષ્ણાથી જ દુઃખ ગૂંચે.

હજામોયે મૂડે છે, અસ્તરાઓ જુદાં કરી;
રાજા માટે 'સ્પેશિયલ', ઘરાકોને 'ઓર્ડિનરી'.
મુંડાનાર લોભિયાં છે ન્યારા; છેતરાય પૂતારે.

શેઠનું જ ખાઈને, શેઠનું જ ખોદે;
બત્રી ટકકાવાળો માલ, ખુલ્લો અપલખખજો.
કુંદરતના દંડ છે ન્યારા, ખાડો ખોદે તે જ પડે.

'અન્ડરહેન્ડ'ને સાચવે, સમજાવી ને સ્નેહથી;
તેનો ઉપરી હોય નહીં, જીવે હેત-ક્ષેમથી.
માલિકીના દંડ છે ન્યારા; ભોગવો ને ભૂલ ખૂંચે.

ઘરનો 'રામો' શેઠાણીને, ધણી કરતાં વહાલો;
રામો નહોય એક દા'ડો, આખો દા'ડો બળાપો.
શેઠ ભલે પરદેશે ન્યારા; ઘરમાં તોયે 'પાર્ટી' કરે.

લક્ષ્મી ને વિષયની, દુષ્ક્રમકાળે 'રેઈસકોર્સ';
'ગુમન' ધોડી 'હેલ્પર', ફસવી કાઢે 'મેનકોર્સ'.
હાંકી, હાંકી મરનાર જાઝાં; એક પહેલે 'નંબરે'.

કપટવાળી કરામતે, સંસ્કૃતિનું 'એક્સપોર્ટ';
લોભ, વિષય ઉપભોગે, વિકૃતિનું 'ઇમ્પોર્ટ'.
કાશીનાં જો કરવતાં દ્વિ-ધારા; આવતાં-જતાંય વેરે.

સુખે સ્મરે સોનીડો ને, યાળી, મિત્ર, 'પારટી';
ધર્મ અને મંદિરોને, નવાજે છે ગાળથી.
યુવાનીમાં વૈરાગ્યવાળા; આપ્તપુત્ર કોઈ હશે !

સુખે સ્મરે મોહ-માન, દુઃખે સ્મરે રામ-નામ;
સુખે સ્મરે ક્રોધ-કામ, દુઃખે સ્મરે કૃષ્ણ-નામ.
મૃગાભાસી સુખો-દુઃખ ન્યારા, 'ઇફેક્ટિવ' ત્રિ-ધંત્રે.

મૃગજળનું પાણી પીવા, જીવનભર્મી દોડધામ;
'ડોક્ટરો' જ્યાં આશ છોડે, ત્યારે લિયે હરિ-નામ.
છેલ્લી કાણે સમરનાર ન્યારા; ઉપરવાળો ત્યારે હસે.

‘હું જ ચંદુલાલ છું’, ‘પોતે’ માન્યું તે જ ગુનો;
સજજડ ભાવે કલ્પી રોષ્યાં, ઊભાં થતાં ‘હું’નો.

કર્તાપદનાં પ્રયોગો છે ન્યારા; વિશ્વવ્યાપી ધર્માધર્મે.

કોઈનો બાપ, કોઈનો બેટો, ધણિયાણીનો માંકડો;
‘ચંદુલાલ’ એકલો ને, વળગણોનો રાફડો;

વિષય-બીજે ફળો-ફૂલ ન્યારા; શણગારેલાં ‘વ્યવસ્થિતે’.

એક ‘ચંદુલાલે’ વીંટ્યો, સંબંધોનો રાફડો.

વ્યવહારે ગળાપૂબ, વિકલ્પોનો કાફલો.

‘રોંગ બિલીફ’ ભાંગનાર ન્યારા; શાયરોને ‘દાદ’ મળે;

જૂઠી ‘બિલીફ’ નાથનાર ન્યારા; ગાયકોને ‘દાદ’ મળે;

‘રાઈટ બિલીફ’ આપનાર પ્યારા; ગુરુજીને શિષ્ય મળે;

ગપ્પેગપ્પાં બાફી ભરડનારા; બક્તા હો તો જોડા મળે.

સમરંભથી સમારંભ, સમારંભથી આરંભ;

મન-વચન-કાયાનું, વિશ્વ આખું નાટ્યારંભ.

ના ટકે એ નાટક ન્યારા; પ્રેક્ષકો જ પાત્ર પોતે.

અહંકારી વિકલ્પે, માન-કોપે પુરુષ ‘હું’;

મમત-કપટ સંકલ્પે, માયા-લોભે સ્ત્રીયે ‘હું’.

પર્યાયોમાં પૂતળાં છે પ્યાદાં; એક નારી, એક નરે.

‘કોપ’ અને ‘માન’ની, પુરુષને છે બે જ પાંખ;

મોહ, કપટ, ઈર્ષાની, સ્ત્રીઓને છે ત્રણ પાંખ.

પાંચ પાંખી વિમાનો છે ન્યારા; ‘સ્નેહ’થી જ ધર દીપે.

હિતાહિત ધર તણું, શાસ્ત્રમાં લખાયું નથી;

કુટુંબી ભૂગોળમાં, કોઈ પરાયું નથી.

ધરમાંપે ‘ગેસ્ટ’ હોય ન્યારા; અતિથિને બધું મળે.

વ્યવહાર-રથમાં હોય, બે જ પૈડાં ‘પેરેલલ’;

પતિ-પત્ની ભિન્ન મતે, કદી પડે ‘પંક્ચર’.

નાની વાતે ટોકનાર ન્યારા; માંહોમાંહી લડે, બળે.

પણી અને પણિયાણીમાં, હુંશિયારીનું સંઘર્ષણ;
ગમતું થતાં આકર્ષણ ને, ઝઘડે ત્યારે વિકર્ષણ.

ભોગવે છે ભૂલ ભોગનારા; સાવધાન સમય વર્તે.

કોઈ કાળું, કોઈ ગોરું, દેખીતા છે મોહકળ;
કજ્જેડું ને સજ્જેડું, આપણું નસીબ ગણ.

કેમ ટકરાઈ મળ્યાં સામાં ? પ્રશ્ન કર, જવાબ મિલે.

જ્યાં રુચિ ત્યાં પેસે મન, બૈરી માટે સંઘાવો;
ધાંચીના બળદને ખોળ, ઢગ્ગો ખાય હાડવો.

હડદોલા ને હડિયાપટ્ટી ન્યારા; સાહેબી પીલી છે ખરે.

પતિ હોય 'રશિયન', અર્પાગિની 'અમેરિકન';
રાંપતા ન આવડે ને, 'ફૂડ' ખાય 'મેક્સિકન'.

ટેટાં અને ફૂલઝરી છે ન્યારા; મતભેદે છુટાં પડે.

પુણ્ય સવળું હોય તો, જીવનભર સવળું થાય;
પુણ્ય અવળું હોય તો, થાળીમાંયે અવળું થાય.

ખાનારાં ને બનવનાર ન્યારા; સબરસેય બમણું મળે.

કહું ખારું થઈ ગયું, થાળી પછાડે મૂઓ;
જીભડીને કડવી કરી, કચકચાવે લલ્લુ જો.

હાડકાં વિનાની લૂલી ન્યારી, હાડકાંયે ભંગાવે.

'કહું ખારું થું છે' કહી, બૈરીની ખોડ કાઢી;
જીવન ખારું કરી નાખ્યું, બૈરી થઈ વઢવાડી.

આંતરિક આંટી-વળ ન્યારા; 'કોલ્ડ-વોર' ખીટપીટે.

ખાતી વખતે ખોડ કાઢી, ગુન્નો છે ભયંકર;
ટોણા જેવાં 'ટોપડિ', બૈરી-કંપ જખમકર.

ખાનારાંનાં હિસાબો છે ન્યારા, લમ્બો લીખી ખાઈ લેજે.

નિયમ અને મર્યાદાથી, 'વ્યવહાર' શોભશે;
'માનભંગ' થતાં સ્ત્રી, ભસી, ભૂંડી, રિસાશે.

ચીડ, રીસ માલયારી ન્યારા; જોખમ આપખુદી મેં.

‘આઈ લવ યુ’ કહેનારા, સુખ માને ચટણી મેં;
પુણ્ય ખર્ચી ભોગવાય, રીંગણ જો ખીચડી મેં.

ગંધવાળા ગરમાવા છે ન્યારા; કદી રીસે, કદી પ્રીતે.

પરમ વંદનીય પતિ, પડોશજાને વખાણે;
છણકો કરી તપી જાય, ‘રેસીપી’નાં લખાણે.

‘તપેલી’ના સ્ત્રી-ચરિત્ર ન્યારા; દેવ પણ ન કળી શકે.

ખારો-ખારી પરસ્પર, ‘આરતી’યે ઉતારે;
વ્હેમ અને ઈર્ષા થતાં, ‘ફિલમું’યે ઉતારે.

ધરનાં ‘સ્પીડ-બ્રેકરો’ છે ન્યારા; સાચવો તો ગાડી ચલે.

કોઈ ભાંડે સામસામી, મનખો જાય સમસમી;
મળી, બાજે લવેરિયાં, ધરતી જાય ધણધણી.

ધણીપણાં ધણધણે છે ન્યારા, વાઘણી જયાં વીકરે.

વાંકે આંટે વાંકી નટ, ‘વ્યવસ્થિત’ મેળાપ;
‘કાઉન્ટર વેઈટે’ સ્ત્રી, નરનો હસ્તમેળાપ.

વાંદરાએ દારૂ પીધાં ન્યારા; કૂદકે હિસાબ જડે.

વૈરવી ઋણાનુબંધ, સામસામા સળી કરે;
પરસ્પર મોઢા જોઈ, રાતદા’ડો બળી મરે.

‘વુમન-વેધર’ પલટી જાય ન્યારા; રામ હોય તો સીતા મળે.

ડાહ્યાલાને ડામ મળે, ગાંડિયાને આખું ગામ;
શેઠાણીનો માર ખાતાં, વાણિયાને રામ-રામ.

બાધા લઈને વ્રત પાળનારા; ફક્ત ચાર બીડીએ.

ગૃહસ્થીનો કારોબાર, ધરની રાણીને શિરે;
ધરમાં ચલણ તેનું હોય, તો જ બધું સુખ મિલે.

પરિવારે સાંચવણ ન્યારા; શાહકી ને વેપારે.

કચકચ, કકળાટ, ઊકળાવે નર ને નાર;
કષાયોસહિતનો, વ્યવહાર સંસાર.

‘ગૂંચ’-ગાંઠે બાંધનાર ન્યારા; ધૂમરાય ‘પગલે’.

પ્રભુનેયે કલેશી ઘર, ગમતા નથી લગીરે;
જગત-ભક્તો મોકલ્યા, ‘ઈશ્વર’ને મંદિરે.

મૂર્તિનાં દર્શનાર્થી ન્યારા; ‘બૂટ’ માંહી સાંભરે.

અડચણો નિવારવાની, ખૂલી નથી ‘કોલેજો’;
આડાઈને દાટી દૂયો, મરી જશે કલેશો.

સમયસાર જીવનાર ન્યારા; કામ કાઢે નિરિચ્છો.

કોઈને ગમે ભજન-પદ, કોઈને નચવે ચીજ મસ્ત;
ગમા અને અણગમા, રાગ-દ્વેષે જગત વ્યસ્ત.

ઘરવાળાનાં ‘કલર-મેચ’ ન્યારા; કભી ખીજે, કભી રીઝે.

ધણિયાણી ભગવાનની, એક દિવસ રૂઠી ગઈ;
લોક નામ તમારું લ્યે, મારી કોઈ કિંમત નઈ.

આશીર્વાદિ ઉપરવાળા ન્યારા; ‘ઉપરવાળી’ થાવ તમે.

તેથી આજ કળિયુગે, સામ્રાજ્ય સ્ત્રીનું છે;
મિયાં થયાં મીંદડી, ઘરની ગુરુ બેઠું છે.

અણમાનીતા ધણીપણાં ન્યારા; બદલે ધણી ‘ડાઈવોર્સ’.

બેઉ એકાં વાસણો, જુદાં કરે ‘ડાઈવોર્સ’;
મનો-તનો ભેદે છુટ્ટાં, ઘોડો-ગધી જાતિ-દોષ.

જુવાનીમાં દીવાનાઓ ન્યારા; જોઈ લીધું આ ‘ખરે’.

અરસ-પરસ નભાવે, તેનું નામ યુગલ;
કરમ-રસને ખપાવે, વગાડે ન ‘બ્યુગલ’.

ના-અરિ ને નારાયણ ન્યારા; જીવતાં છે મંદિરે.

સંસાર-નાવનું, એકમાત્ર હલ્લેસું;
બંધબેસતો સ્વભાવ, ઠારે સૌનું કલેજું.

હારી એકાં જુગારી જ ન્યારા; લધુકિલ્લી વિશ્વ-શ્રદ્ધે.

ખોટાં બાવા ઉપદેશે છે, ‘સંસારે પડશો નહીં;
અમે ભલી પડી ગયાં, તું હવે લપસતો નહીં.’

પરોપદેશે પાંડિત્ય ન્યારા; બક્તા બોલે, બેરાં સુષો.

પૈણ્ણવાનો વાંધો નથી, કાઢવાની અણસમજ;
વિશ્વમાં 'બેલેન્સ' માટે, પૂરણ-ગલન હાજત.

લાકડાના લાડવા છે ન્યારા; પસ્તાવાથી 'બોધ' મળે.

ગયા જન્મે સાધુ હતા, ભીખ માગી કંટાળ્યાં;
યજમાનોથી ત્રાસી કર્યાં, ઘર ને વહુનાં નિયાણાં.

કાંઠા ને તળાવ બેઉ ન્યારા; ભટકે ભવસાગરે.

જાતે દીધાં નિમંત્રણથી, ઊમટેલો સંસાર;
સાગમટે નોતરાથી, સામો આવ્યો વ્યવહાર.

વિષય ઈચ્છે વહુ મળ્યાં ન્યારા; સાસુ-સસરા પરિવારે.

'અવસ્થિત' એક બીજને, 'વ્યવસ્થિત' શણગારે;
વિષય-બીજે વહુ સાથે, વેવાઈ-સાસુ વેલા રે.

દ્વંદ્વવાળા તાવડાં જ ન્યારા; ચાર ગતિ શેકાવે.

ધણી અને ધણિયાણી, સહકારી મંડળી;
ઘર માટે ઘસાઈ જાય, તેનું નામ ગૃહિણી.

'પરમેશ્વર' જેવા પતિ ન્યારા; કામ-રતિ 'ફાઉન્ડેશને'.

વ્યવહાર-સત્યમાંયે, ખપે 'સિન્સિયારિટી';
વિનાશી સંબંધના, પાયામાં છે 'મોરાલિટી'.

'સિલેક્શની એગ્રીમેન્ટ' ન્યારા; અરસ-પરસ ગરજે નભે.

લગ્નજીવન ઊર્ધ્વગામી, વફાદારી શુભ મતિ;
માનભેર વિષય માણે, અન્યોન્ય સંમતિ.

વ્યભિચારી શોખે અગ્નિજવાળા; અધોગામી નોતરે.

કળિયુગે બ્રહ્મચારી, પતિ-પત્ની વફાદાર;
ભગવાને વખાણિયાં, લોકમાન્ય સદાચાર.

જન્માંતરો વેડફાય ન્યારા; પારકાં સ્ત્રીપુરુષે.

સ્વ-દારાનાં તમાચા ને, પરદારાની લાતથી;
બુદ્ધિએ બ્રહ્મચર્ય-વ્રત લીધું ત્રાસથી.

રંગીલા ધર્મી થયાં ન્યારા; લાકડામાં જવા ટાણે.

વિષયો એ વિષ નથી, નીડરતા એ વિષ છે;
ઊણોદરી ખોરાકીથી, કરકસરથી Peace છે.

મર્યાદિત નિયમબદ્ધ ન્યારા; તાવ ચડ્યે, દવા પીએ.

બળતરા શમાવવાનું, માન્યું વિષય સાધન;
તાવ આવે ત્યારે દવા, પીવાથી છે મારણ.

તિથિ, વારે નિયંત્રિત ન્યારા; નિયમબદ્ધ કર્મ ખપે.

દાવો માંડે એવી 'ફાઇલ', મિશ્રચેતના જીવંત;
ત્યાગો તોયે છોડે નહીં, 'તાંતો' રાખે સજીવન.

જીવતાંના 'કલેઈમ' હોય ન્યારા; વિષય ભોગે, ભટકે લોકે.

'કલેઈમ' કરે એવી 'ફાઇલ', અહંકાર જીવંત;
જકડી રાખે અંતઃકરણ, તાંતો રાખે સજીવન.

ભગનાહમી વેર હોય ન્યારા; જન્માંતરો વેડકે.

જલેબી ને ભજિયાં, પાન હો કે પૂમડાં;
છોડો ત્યારે છૂટી જાય, વ્યસન કેરી વર્ગજા.

વકરેલાં વિકારી સ્પર્શ ન્યારા; પ્રગટ અગ્નિ બાળશે.

કામ-પિતા એકાંત, લોભ મૂળ પાપ છે;
લાલચુ જ લપેટાય, અંધારેલી આગ મેં.

આસક્ત હિસાભાવ ન્યારા; સગી મિશ્રચેતને.

ઉભરાય, બેસી જાય, મોહાંધ આસક્તિ;
પરમાણુના આકર્ષણ, વિષયાંધ મસ્તી.

'નોર્મલ' પ્રેમ હોય ન્યારા; ના વધે કે ના ઘટે.

આકર્ષણની ચોંટને, પકડે છે ચિત્ત-રોગ;
મનો-તનથી ખેંચાય, ભોગ અને ઉપભોગ.

વીર્યસ્ત્રાવી હિંસાત્મક ન્યારા; લાખ સૂક્ષ્મ જીવ મરે.

પ્રમાદ જ વિકારી ભાવ, ચિટકાવે કાદવ;
આળસી ને એટીપણું, ભેંસ જેમ ગારવ.

એમાંથી ઉઠાડનાર ન્યારા; ઊઠ, જાગ, પરમ અર્થે.

અતિશય ઝેરીલાં છે, વિષય-બીજ ચીકાશો;

માલિકીના ભાવથી, ગૂંગળાવે મીઠાશો.

અહમ્મુઅગ્ન આપઘાતી ન્યારા; એઠવાડો ભટકે લોકે.

ચામડીની ચાદરે, વીંટલાં અંગોપાંગ છે;

માંહી ભર્યા મળ-મૂત્ર, ગંધાતા સંઘસ છે.

હાડકાંને ચગદનાર ન્યારા; કૂતરાં જો લોહી ચૂસે.

તાત્કાલિક 'ઇફેક્ટિવ', દારૂખાનું વિષયનું;

આંખ સામે માયા ઝેર, કામાંધ પ્રલયનું.

ધોવાણ બેફામ ન્યારા; નિચોવાય શરીરે.

આંખના ખેંચાણ પછી, કુદૃષ્ટિ છે જોખમ;

'મન'થી વિષય-ઢેખાળે, સરોવરમાં સ્પંદન.

કપટ વકી, મોહી માલ ન્યારા; ગુન્હા ધાય અંધારે.

વક્તા ને કપટ મઢ્યાં, માનુનીનાં લોચન;

દૃષ્ટિ માંડી વાત કીધી, કામ-સ્પંદે જોખમ.

પતંગિયા હોમાય ન્યારા; શમા જલે બળતરે.

શંકા ને રિસામણા, નુકસાની છે પોતાને;

રાતદા'ડો ખૂંચે મહીં, મોટી ખોટ ધોખાન્તે.

'રબિશ' માલ કપટ-યુગે ન્યારા; 'વ્હેમ' બાળે ક્ષેમને.

શંકાથી છે સંતાપ, સ્નેહ માટે છે સ્મશાન;

જાણ્યું તે પહેલાંય, હતાં આ જ ધમસાણ.

ભટકી મર્યા નારી-નર ન્યારા; અનાદિથી અદ્યક્ષણે.

પાણી છાંટે 'ફૂલિશો', 'શંકા'ના દોષને;

ઝાડ સૂકવી નાખજે, માલિકીના ખેતરે.

વાસનાના ખાતર છે ન્યારા; વિશ્વ-વૃક્ષે 'દંડ' છે.

બત્રી ટકકે ગધેડા ને, તેત્રી ટકકે માણસો;

તેથી જ ફૂલ્યાંફાલ્યાં, જનાવરનાં ફારસો.

કરમકૂટાં કળિયુગે ન્યારા; લખ્ખણો જ ખુલ્લા કરે

ખુલ્લા કરતાં શરમ આવે, એવાં કામ અધર્મ;
કોઈ જીવને સુખ આપો, એનું નામ સુકર્મ.

શુભાશુભનાં ખાતાં જ ન્યારા; જેવી ગતિ ગૂંથીએ મળે.

સીમાડા વિનાનાં ક્ષેત્રે, પેસી ગ્યાં હરાયા ઢોર;
ચાર ગતિ મુક્ત મળે, હવા, પાણી, ખોખું, ખોળ.

વિષય-વિષ હવાતિયાં ન્યારા; 'મૃગજળે' ખ્યાસ વધે.

અહિસાના પાતક, અજાહક્રિક્યાં નરકટ;
શિયળ લૂંટે કુંવારીના, મહાધોર પાતક.

રૌદ્રધ્યાની પાશવી જ ન્યારા; નરકગતિ નોંધાવે.

બેઉ છેડે જળી ખાખ, સીંદરી સળગતાં;
જાગતા જ ઊંધે છે, મોત સુધી ભમરડા.

અંધારાના ગુન્હા હોય ન્યારા; ખુલ્લી આંખે દંડ પડે.

સતિયુંમાં હોય નહીં, એક પણ અપલખ્મજ;
લોકમાં પૂજાય દેવી, માતૃ-શક્તિ વિચક્ષણ.

ભક્તિ અને વાત્સલ્ય ન્યારા; 'સમર્પણ' ત્યાં પ્રેમ છે.

વિષય 'ધ્યેયે' સ્ત્રીનું 'ધ્યાન', 'ધ્યાતા' થયો પુરુષવેદ;
વિષય 'ધ્યેયે' પુરુષનું 'ધ્યાન', 'ધ્યાતા' થઈ સ્ત્રીવેદ.

બેઉ કામ-સુખ માણનારા; કાલ્પનિક આરોપે.

મોક્ષ-લક્ષે 'સ્વરૂપ'-ધ્યાન, ધ્યાતા થયા આત્મદેવ;
ધ્યાતા-ધ્યેય-ધ્યાન ઐક્યે, પરિણામ પ્રયોગે જ.

સંવિકલ્પ શક્તિક્ષણ ન્યારા; દૈત હો કે અદૈતે.

એક 'વર'ની હાજરીથી, જાનૈયાની દોડધામ;
'આત્મા'ની હાજરીએ, વૃત્તિઓમાં ભોગ-કામ.

આત્માના ઐશ્વર્ય ન્યારા; ઉત્પાદ, વ્યય, મુલે.

પરવૃત્તિ નિર્વૃત્ત્યે, નિસ્પદ નિરાશંભ;
અયોગી ને અ-લિંગે, સ્વ-સ્વરૂપ ધ્યાવન.

અનંત સુખ કંદ ન્યારા; ચાખશે, પછી ન લાખે.

આત્મરમણ સિદ્ધિ સુધી, પડ્યાં રે'જો શુભમાં;
વસ્તુ પરિણામે ધર્મ, નિર્વિકાર શૂન્યમાં જ.

શુદ્ધ ઉપયોગ હોય ન્યારા; પૂર્ણ 'ખોર' 'અકમે'.

નિષ્પક્ષપાતી શૂન્ય, નિર્વિકાર પૂર્ણેશ્વર;
આત્મા જ પરમાત્મા, કારુણ્યસાગર.

જ્ઞાન-નીર નિજાકી નિરાળા; ડૂબી જાય તે જ તરે.

અંધા, લૂલા, લંગડાનેયે, વિપય-ગાંઠ સંજા છે;
અયોગામી આચારે, લઈ જનારી અજ્ઞા છે.

પ્રજ્ઞાથી વિચાર સૂઝે ન્યારા; ઊર્ધ્વગામી વીર્ય તારે.

સત્સંગે સ્પર્શવાથી, કુસંગ દૂર થાય;
નિશ્ચયાત્મ દર્શનાથી, પુરુષાર્થ ઉભરાય.

વલોવેલાં નવનીત ન્યારા; સ્વત્વ પચે, પ્રજ્ઞા ખીલે.

'અનૂસર્ટિફાઇડ' યુગલ, બાપ 'મૂળો', 'ગાજર' મા;
આનુવંશિક ગુણ, ઊતરે છે વંશમાં.

દૂધિયાનાં વેલા જેવા ન્યારા; કૂવામાંથી હવાડે.

ચાંદ-ચૂરજ-તારકોનાં, અતિ દૂર મુકામ છે;
એક સારી મા થકી તો, વિશ્વનો ઉજ્જશ છે.

સંસ્કૃતિનાં વિદ્યાલય ન્યારા; નમો માતૃપ્રેમને.

સૂર્ય-ચંદ્ર-તારાઓનાં, બહુ દૂર આવાસ છે;
એક સારી મા મળે, મૂળ ધર્મસાર છે.

પ્રકૃતિમાં પુણ્યોત્તમા ન્યારા; નમો 'માતૃતીર્થ' છે.

મરુદેવી માતા કૂખે, ધર્મમુખ ઋષભદેવ;
દીક્ષા વગર કેવળજ્ઞાન, પરમ તીર્થ શ્રદ્ધેય.

ગર્ભમાંયે બીજ હોય ન્યારા; ધન્ય "જ્ઞાની"-જનનીને.

માતૃવાત્સલ્યભાવ, કાનુડો ને જશોદા;
ચોખ્ખા શુદ્ધ સ્નેહમાં, હોય નહીં જગ-સોદા.

રાધિકાના સમર્પણ ન્યારા; રાધે-કિશ્ન આરાધને.

જેવો જેનો આહાર, તેવો તેનો ઓડકાર;
ધરતી અને માતાનો, 'બીજ' મુજબ વૃક્ષકાલ.
ખેડ અને ખાતરો છે ન્યારા; ઊછરે છે પોષણે.

'ડિક્ટેટિવ મટિરિયલ', ખોખાં 'અનુરિપેરેબલ';
ચડાવે થયેલ 'પાસ', કળિયુગાં 'બંડલ'.
'ગ્લાસ વિથ કેર' જેવા ન્યારા; હલાવો તો ફૂટી જશે.

'વાઈફ', 'બોસ' બૂમો પાડે, બગવાયેલા 'મિડલ ક્લાસ';
છોકરાની ઉઘરાણી ને, કળિયુગાં ધક્કા-ત્રાસ.
'કાલ'ના છે વાયદા જ ન્યારા; બેઠું છેલ્લે પાટલે.

પંખી એક ટહુકા કરી, પડધા મૂકી ઊડી જાય;
પાલખીમાં બેઠી એ, કન્યાની વિદાય થાય.
કાળજાના કટકાઓ છે ન્યારા; વર હસે ને બાપ રડે.

ભૂલનું પરિણામ, ભોગવે છે તેની ભૂલ;
દ્રવ્ય-ક્ષેત્ર-કાળ-ભાવે, સંયોગે ભોંકાઈ શૂળ.
નાટકના બૈરી-પુત્ર ન્યારા; સાચાં માન્યા તે જ કહે.

બાળ-પુવા-બુઢાપાનાં, નાટ્ય ત્રિઅંકી ભવાઈ;
ભજવનારો એક અને, વેષ તો અસંખ્ય કાંઈ.
જિંદગીના પિસાવા છે ન્યારા; એક રાત, એક દિને.

બુદ્ધિ વ્યભિચારિણીથી, ઘરને ખોદે 'ટ્રેક્ટર';
વિપરીત બુદ્ધિથી, કૌટુંબિક 'કેક્યર'.
ચૌદ રાજલોક ધૂમે ન્યારા; માત્ર જીવો નિજદોષે.

ધડિ-યંત્રે કાંટા ત્રણ, બધાંની છે 'સ્પીડ' જુદી;
સંપ છે ત્યાં જંપ છે, સમયસર તાપ-વૃષ્ટિ.
આળસુ ને ઝડપી બેઉ ન્યારા; મનો-યંત્ર 'દોષ' જુએ;
પ્રમાદી ને પુરુષાર્થી ન્યારા; માણસો જ 'દોષ' જુએ.

ઘડિયાળે ત્રિ-કાંટી, ટક-ટક ટીકા કરે;

મનુષ્યને ત્રિ-પાધિ, ત્રિ-કાંટે પીકા કરે.

‘વ્યવસ્થિત’ ચાર ટાંકે ન્યારા; દ્રવ્ય-ક્ષેત્ર-કાળ-ભાવે.

સમય બદલાય ત્યારે, બધું પલટાય છે;

ચાહનાર દિલના, સામા થઈ જાય છે.

પડેલાંને ઊઠવનાર ન્યારા, હૃદયમાર્ગી પૂજયતે.

ભાગિયો છે એ જ છતાં, ભાગ્ય બદલાય છે;

ભાગ્યશાળી હતો તે જ, અભાગિયો થાય છે.

પુણ્યનાંયે પલટાવા છે ન્યારા; બુદ્ધિશાળી બુધ્ધ બને.

શબ્દ એનો એ જ છતાં, અર્થ બદલાય છે;

સમય પલટાય ત્યારે, સમય બદલી જાય છે.

લાત મારે ભાગીદાર પ્યારા; અર્થ જતાં પ્રેમ ઘટે.

લાત કોઈને મારવી, ગધેડાને ગમત છે;

ખેંચવાનાં ટાંટિયા, મૂર્ખ માટે રમત છે.

‘પાપ’નાં પ્રવેશ છે ન્યારા; મનો-વાણી દૂરવ્યયે.

બહારનાં તો સર્વ ધા, પટ્ટીથી રુઝાઈ જાય;

માનસિક વચન-ધા, દવાથીયે ના રુઝાય.

‘દાદાજી’ના જયકાર ન્યારા; સિદ્ધિ ભક્તિ-કીર્તને.

સામસામા આક્રમક, ‘એટેકો’થી ‘ટેન્શન’;

આક્ષેપો ને દલીલોથી; પ્રેમભગ્ન રોતું ઘર.

‘કોમન સેન્સ’ ક્રિયાકારી ન્યારા; સોઈ-દોરે સીવી દિયે.

જેની ‘ડિફેન્સરી’માં, નન્નો હોય કાયમી;

મળે નહીં મન-મિલાપ, વિકર્ષણ ત્યાં નિયમી.

સંબંધોના તૂટવાં છે ન્યારા; ‘યસ’ કહો ને મુક્તિ મળે.

ખેંચવાથી તૂટી જાય, રાજાપો ને સંબંધ;

અરસ-સ્પરશ અભાવો, વેરે ઝેરી અનુબંધ.

સ્વચ્છંદી સ્વાતંત્ર્ય ન્યારા; બકરાં-ભેંસ કરે, ચરે.

‘પ્રોબ્લેમ’ વધે તેમ, પાડે મન જુદાઈ;
નુકસાની વ્હોરે છે, વિકૃત આડાઈ.

દબાયેલાં મનનાં વેર ન્યારા; ચાલુ રહે ભવોભવે.

પથુ, ભીંત, પાડા સામે, માથું ફોડે ચક્રમ;
પેલો ‘નંબર’ મૂર્ખમાં, અહંકારે અકકડમ.

બહુ ઝીણું કાંતનાર ન્યારા; પોતાનું જ બગાડે.

ગાંડી ભેંસ સામે જઈ, બાથ ભીડે મૂર્ખ વીર;
ડાહ્યા બાજુ ખસી જઈ, અથડાતાને ટાળે પીર.

અથડામણનાં જોખમો છે ન્યારાં; કેંક જન્મો વેર ધૂંટે.

આપણું ધારેલું બધું, નથી થતું વિશ્વમાં;
હઠાશહ રાખવાથી, વિઘ્ન આવે પ્રીતમાં.

‘એડ્જસ્ટ’ થાનાર ન્યારા; ‘જ્ઞાન’થી જ ગૂંચ ટળે.

સમીસાંજે બગીચે, બાંકડો ને બુઢાપો;
જીવન-છાપું જોઈ કાઢે, દાદો એક રાંકડો.

કુટુંબી ને કબીલાઓ ન્યારા; ધરડાં લોકે ભારે પડે.

આપણે ના હોઈએ, તોયે જગત ચાલશે;
માટે થઈને પાંસરો, જાતને સુધારજે.

બની ગયું તે જ ન્યાય ન્યારા; વર્તમાન સુધરે.

વિશ્વમાં અન્યાય થયો, તે જ ન્યાય કુદરતી;
પૂર્વનો હિસાબ ચૂકતે, જીભાજોડી લમણે લખી.

જાતે અનુકૂળ થાય ન્યારા; મૂળ ‘કોઝ’ ખરી પડે.

પૂર્વે ડખલ કરેલી છે, તેથી આવે છે ડખો;
ભૂલ ભાંગી નાખવાથી, ચોખ્ખાં હિસાબે નફો.

છેતરાઈ જનાર ન્યારા; સમજીને શમાય ‘સ્વ’ મેં.

આપણે તપાસવાની, આપણી જ વૃત્તિ;
જોખમી જોહુકમીથી, હિસાબી છે સૃષ્ટિ.

આંતરિક ગુનેગાર ન્યારા; લેવડે ને દેવડે.

દીધેલું તે પાછું આપે, તેનું નામ વ્યવહાર;
ઉપારેલું જમા કરો, ચોખ્ખો જાય ભવ-પાર.

નિશ્ચયથી શુદ્ધાત્મ ન્યારા; વ્યાપાર સમેટે.

લેણ-દેણ પૂરી થાય, ત્યારે જગત છોડશે;
માટે શાણા થઈને સમજી, કર હિસાબ ચૂકતે.

ચીકણા ઋણાનુબંધ ન્યારા; ઊખડે છે પ્રતિક્રમે.

સીધા રસ્તા જવા માટે, આડા રસ્તે વિક્ષેપ;
ધ્યેય વિરુદ્ધ મન ફાંટે, પ્રતિક્રમણ ખપે 'કેશ'.

ધોવાણોથી ધવલ ક્ષદય ન્યારા; શુક્લધ્યાન શ્રેણી ફળે;
પસ્તાવાથી ઉજાલા જો ન્યારા; સિદ્ધાશ્રવી અન્બંધે.

'રિલેટિવ' સગાઈ છે, 'વટેમાર્ગુ'નું મિલન;
હળીમળી ચાલવાથી, રસ્તો ખૂટે સ્નેહલ.

માર્ગાનુસારી હોય ન્યારા; પ્રેમ વધે નિરપેક્ષે.

સમજણ વધે તેમ, પ્રેમરૂપ વિસ્તારાય;
આપણે અભેદ છીએ, આત્મરૂપ અખંડાય.

પરાયેલા ધવલ દિલ ન્યારા; મુક્ત થયા મુક્ત મને.

વ્યવહાર એટલે, લોકમાન્ય સર્વાચાર;
નિશ્ચય એટલે, મોક્ષમાન્ય આત્માચાર.

દેહાધ્યાસ ભૂલનાર ન્યારા; બિનલગામે જોઈ-જાણે.

કષાયોરહિત થાય, આદર્શ વ્યવહાર;
સર્વત્ર સૌરભાય, ભારતીય સંસ્કાર.

જ્ઞાનધારી નિર્ઘ્રંથ ન્યારા; કોયડા ઉકેલે જે.

આખા લોક-આકાશમાં, જીવ જન્મી ને મૂઓ;
કોઈ 'સ્પેઈસ' બાકી નથી, કષાયોથી ખોદ્યો ખૂંટો;
છતાં હજી થાક્યાં નથી, સ્વચ્છંદે ભટકુઓ.

ભોગવટોં કર્મનાં છે ન્યારા; મિશ્રસા ને બંધને.

કળિયુગી કઠોર માલ, કારખાનાં જીવતાં;
'ચાર્ડ'માં જ ચકરડાં, ભારખાનાં ભમરડા.

કર્મ-રસનાં ઝમાવા છે ન્યારા; આર્તધ્યાને-રૌદ્રધ્યાને.

આર્તધ્યાન-રૌદ્રધ્યાને, કળી-કાળી વિશ્વ-ત્રસ્ત;
અજ્ઞતાનાં અંધારે, કકળાટે જીવ ત્રસ્ત.

રાતમાં જ ભટકનાર ન્યારા; ચાર ગતિ મુક્તે મળે.

હિતાહિતનાં ભાન વિના, ચતુર્ગતિ રઝળપાટ;
ગળાડૂબ મોહમાં, પંચેન્દ્રિયા લોભ-રાગ.

રાગ-દ્વેષ, અજ્ઞા, મમતાળાં; અવસ્થિત 'વ્યવસ્થિતે'.

ચાર ગતિ પુસ્તકનું, પાનું કાટતું નથી;
મોહની ચીકારાનું, મૂળ ઊખડતું નથી.

'વિજ્ઞાન-સ્વરૂપી' છે ન્યારા; ભેદજ્ઞાને છુટો પડે.

અધર્મે અશુભ ફળ, ધર્મનું છે શુભ ફળ;
કર્મના હિસાબ છે, પુણ્ય અને પાપફળ.

વિભાવિક ન્યાય છે ન્યારા; શ્વાસોચ્છવાસે જ્ઞાન મિલે.

કર્મ તો સિદ્ધાંતથી જ, 'બાંધ્યું' તેને પકડશે;
'કર્તા'ને જ ગોતી કાઢે, દેખા દેશે ભોગવટે.

'બન્યું' તે જ ન્યાય' સમજે ન્યારા; 'વ્યવસ્થિતે' દોષ જડે.

મનો-ગત ઉદયભાવો, આશ્રવે છે અતિક્રમે;
તન્મયાંગ ભાવી ચાજે, 'સંવર' છે પ્રતિક્રમે.

કર્મ કેવાં બંધાયાં'તાં ન્યારા; 'નિર્જરા'એ ખબર પડે.

ગરમાગરમ લોહસ્યંભે, બાથ ભિડાવે કરમ;
મારે, કાપે, બળતરા, નરકગતિ દંડ વિષમ.

ભોગવાય પાપફળ ન્યારા; અવધિજ્ઞાને ઝેર ચડે.

નરકગતિ 'ઝેલિટે', દેવગતિ 'કેડિટે';
ત્યાં છે ફક્ત ભોગવટો, કર્મ-ગલન ચારિત્ર્યે.

દાવા માંડી દબાડાવે તે ન્યારા; જન્માંતરો વેડકે.

સારા કર્મે 'કેડિટે', બૂરા કર્મે 'ડેબિટે';
વૈજ્ઞાનિક સાંયોગિક, પુરાવા છે ફલિતે.

પરમાણુનાં નાચ જો ન્યારા; પ્રસવધર્મી 'સંગી'તે.

પરમાણુની પર-કલમે, 'હું કરું છું' એ જ કર્મ;
ધર્માધર્મ પ્રાકૃત, આત્મધર્મ સ્વધર્મ.

પ્રકૃતિના પાનિયાં છે ન્યારા; ભરઈ જતાં ગતિ મળે;
હિસાબીના પાનિયાં છે ન્યારા; લખઈ જતાં ગતિ મળે;
પ્રતિક્રમે પાનિયાં ભૂંસાતા; પરમાણુથી છુટી મળે;
શુદ્ધાત્માનાં 'શ્રી'મેળ ન્યારા; ભરાઈ જતાં મુક્તિ મળે;
'બેલેન્સે' N/A વિશ્વે ન્યારા; કોરાં પત્તે અમર પટે.

પરમાણુ છે વીતરાગ, આત્માયે વીતરાગ;
ભાવ-સામીપ્યથી, બ્રાંતિરસથી ચોંટ્યાં ખ્વાબ.

ત્રિકરણના સ્વપ્ન-ખેલ ન્યારા; 'ઇકેક્ટો' છે 'કોઝિએ'.

'લાગણી' ને 'રાગ' છે ત્યાં, મમત-ગૂંચ્યો 'ભય' ધૂખ્યો;
તિરસ્કાર-ધૃષ્ટા છે ત્યાં, વેર-દ્વેષી ત્રાસ ગૂંચ્યો.

બ્રાંતિરસે ખાતર-પોષણ ન્યારા; બીજ, વૃક્ષ ત્રિ-સેત્રે.

યમરાજ ને ચિત્ર-ગુપ્તે, પગારો વધારે માગ્યાં;
'સ્ટાફ' છુટો કરી પ્રભુ, સૌ જીવોમાં બિરાજ્યાં.

'કોમ્પ્યુટરી મિકેનિઝમ' ન્યારા; વિશ્વ ચાલે 'ઓટોમેટિક'.

આપણા જ કારણોનાં, ચિત્ર-ગુપ્તે 'કાર્ય'-ફળ;
અજ્ઞાવસ્થે વીંટાયેલી, 'ફીરકી'ના છૂંટે છે વળ.

પતંગોનાં ગુલાટાં છે ન્યારા; ગગન ઊડે, પેચ કટે.

જાણીને કરેલું, જાણીને જ ભોગવાય;
અજાણ્યે થયેલું, બેભાનીમાં ભોગવાય;
તીવ્રતાથી બંધ પડે, વાંદા બે કચરાઈ જાય.

લોકમાં છે ન્યાયફળ ન્યારા; કુદરતે જો દંડ પડે.

બાસધ્યાને સગા 'વેરે', ઝઘડા, ખૂન, હોળીઓ;
લડી મર્યા પૈસા માટે, થયા સાપ, નોળિયો.

કથે સંત સાંઈબાબા ન્યારા; પૂર્વભવ છે સાબિતે.

કુટુંબીની પેટ-ભૂખે, શિકારી શિકાર કરે;
ફક્ત મોજશોખથી, રાજાએ શિકાર કરે.

આર્તધ્યાની જનાવરમાં ન્યારા; રૌદ્રધ્યાની નરકગતે.

ગર્ભવતી હરણીના, શિકારીએ ગર્વ કર્યો;
બીંબીસાર રાજાનો, નરક-બંધ બંધાયો.

તીવ્રતાથી વિપાક્યા જો ન્યારા; ચેલણાને ગર્ભ-બંધે.

પ્રભુ પ્રેમે દર્શનાતુર, જીવ એ જ પરીક્ષિત;
સપ્ત દિવસ વારમાં, મૃત્યુ છે જ નિશ્ચિત.

તક્ષક નાગ કરડશે ન્યારા; ભવભીરુ થા ભાગ્યવત્.

ભર્તુહરિ-પિંગલાનું, શૃંગાર-શતક અમર;
અમરફળ ફરી ગયું, ધોડાહારીને ઘર;
તેણે પાણું ફરી ધર્યું, ભર્તુહરિને કર.

વિશ્વાસઘાતી પાપ ન્યારા; વૈરાગ્ય શતકે.

ઋષભદેવ ને મરીચિ, મહાવીર ને જમાલી;
'કોઝ'રૂપે સગાંમાં જ, 'ઈકેકટો'યે સગાંમાં જ.

અજાણેયે નિજદોષ ન્યારા; પોતાને જ દઝાડે.

ઘણાં કર્મો આ જ ભવે, અહીં ને અહીં ભોગવાય;
અસિ, મસિ, કૃષિનાં, દેનારા જ અંતરાયાં.

ઋષભદેવના ઉપવાસ ન્યારા; પારણ્યે એક વર્ષે.

કપટ-ક્રિયમાણ ધર્મે, કાળ પાક્યે વ્યક્ત થાય;
મલ્લી રૂપ ત્રિયોગે, રાજપુત્રો મોહાય.

ઈતિહાસે અપવાદ ન્યારા; ભગવાન સ્ત્રીરૂપે;

ઈતિહાસે અપવાદ ન્યારા; નિર્વેદ સ્ત્રીરૂપે.

કમઠ અને પાર્શ્વનાથ, 'વેર'ના ઋણાનુબંધી;
નેમ અને રાજુલ, પૂજ્ય પ્રેમે મોક્ષપથી.

પરમાણુમાં પ્રયોગી છે ન્યારા; સંસારેથી સિદ્ધાણ મેં.

ગયા જન્મે સાધુ હતા, નાગ ચંડકોશિયો;
'ક્રોધ'નું પરિણામ, પ્રભુનેયે દર્શિયો.

ઉગારે છે મહાવીર ન્યારા; કરુણા જ વિચરણે.

દ્વારપાળ ગાયકોનાં, કાને સીસું રેડિયું;
ભરવાડે ખીલ્યાં ઠોક્યાં, મહાવીરે જાણ્યું.

સંચિત કર્મ-રસ ન્યારા; ફલોન્મુખ પ્રારબ્ધે.

મદનરેખા રાણી પર, જેઠની જ બદનજર;
નાનાભાઈને મારી નાખ્યો, તીવ્ર પાપે શીઘ્ર ફળ.

પાપ-પુણ્ય પ્રકાશ્યાં જો ન્યારા; મહાવીરની પર્ષદે.

પાણી ભરતાં શ્રવણને, તીર વાગ્યું ભૂલથી;
મા-બાપ નિસાસ્યા, પુત્ર-વિરહ દુઃખથી.

ઝૂરવાનાં તરફડાટ ન્યારા; 'હાય રામ' દશરથે.

સગાં અને વહાલાંનો, કૌટુંબિક શંભુમેળો;
સંબંધીઓ ખામી શોધે, વહાલો મદદ કરે પ્હેલો.

મંથરા ને કૈકયી ન્યારા; રાજા રામ ગયા વને.

સૌનાં કર્મ ખપાવા, કડવી બની કૈકયી;
ભયંકર પશ્ચાત્તાપે, ચોખ્ખાં થયાં મોક્ષ-ધ્યેયી.

વિરાધકને મોક્ષ મળે ન્યારા, રાવણ જિનેશ્વર થશે.

નારદજીનાં શ્રાપથી, સીતાનું હરણ થયું;
કર્ણુ, કાવ્યું, અનુમોદ્યું, રામ-સીતા વિરહો.

વિદ્યાવંત રાવણ ન્યારા; મશ્કરીથી કર્મ-બદ્ધે.

કારણો ને કાર્યથી, અનાદિની સમષ્ટિ;
સાધ્વીજી સીતા ઉપર, રાવણની કુદષ્ટિ.

આંતરડીનાં શ્રાપ છે ન્યારા; મોત સીતા નિમિત્તે.

શ્રી રામ આજ્ઞાધીન, પ્રભુ-ભક્ત હનુમંત;
બાળબ્રહ્મચારી વીર, જાણી-જેતાં અણુ મન.

બેઉ સાથે મોક્ષે જનારાં, નમો રામ-ભક્તને.

ગરમ હોય ત્યારે લોહું, ટિપાતાં ઘડાઈ જાય;
વાલિયાથી વાલ્મિકે, 'રામાયણ' રચાઈ જાય.

બાંધે ભારે 'મા' ભાર્તા ન્યારા; કદી હસે, કદી કર્કે;
ઘરોઘરનાં મ્હા-ભાર્તા ન્યારા; રાધે-કિશ્ના હરે, હરે.

સાવકી માતાના, અપમાનોથી તપ કરી;
બાંધિયું'તું નિયાણું, શ્રી કૃષ્ણે પુણ્ય ભરી.

લોકપૂજ્ય ભગવાન ન્યારા; 'અમમ' અરિહંત થશે.

બ્રહ્મચારી હોઉં તો, નદી માર્ગ આપશે;
ઉપવાસી હોઉં તો, નદી માર્ગ આપશે.

કૃષ્ણ અને દુર્વાસા ન્યારા; જીવી ગયાં સ્વપ્ન.

કાલયવન ક્રોધ જોઈ, લોકહિતે કૃષ્ણરાય;
મથુરા બચાવવા, બન્યાં રણછોડરાય;
મુંજકુંજ ઋષિને, ઓઢાડ્યાં પીતાંબરાય.

અભિમુખી ઊંધે-જાગે ન્યારા; વેરી બળ્યો તપોબળે;
કૃષ્ણલીલા દેખનાર ન્યારા; ભવાંતરે નરશી વદે;
જ્ઞાનમાર્ગે મોક્ષદાન ન્યારા; 'દાદ' વદે, કવિ પદે.

એકલવ્ય, અર્જુને, સિદ્ધ કર્યા રાધાવેધ;
આવશ્યક વિનાની, વૃત્તિ કરો સંક્ષેપ.

નિજલક્ષ કેળવાય ન્યારા; પરોક્ષે કે પ્રત્યક્ષે.

દ્રૌપદીને પાંચ પતિ, પૂર્વનું છે કારણ;
દર્શનમોહિનીથી, સાધ્વી છતાં બિયારણ.

અવરથામાં ચીકણા રસ ન્યારા; અવશ્ય જ વિપાકે.

કામ ડંખે વેર ઝેર્યું, શિખંડીએ પેંતરે;
બ્રહ્મચારી ભિષ્મ પિતા, ઢળી પડ્યાં રણક્ષેત્રે.

પ્રતિજ્ઞાના પાલનો છે ન્યારા; બાણશૈલ્યા ભિષ્મ જુએ.

સાઠ હજજર સગરપુત્રો, સામૂહિક અપમોતે;
દૃષ્ટિ-વિષે ભસ્મીભૂત, નાગદેવ પ્રકોપે.

એક સાથે કર્મફળ ન્યારા; પુણ્ય ટળે પાપફળે.

કોઈ હોય વિલાસી, કોઈ હોય ત્યાગી;
ખપાવે છે પ્રકૃતિ, બઈ-રાગી કે વિરાગી.

નિર્જરાના નિકાલો છે ન્યારા; જ્ઞેય, હેય, ઉપાદેયે.

ત્યાગ હો કે ભોગ હો, બેઉ છે કર્મોદય;
શમીને શમાવે સૌને, શુદ્ધાત્મ સર્વોદય.

ધરી રાખે તે જ ધર્મ ન્યારા; ઉપયોગે શુદ્ધિ ફળે.

‘ત્યાગ’નેયે ભોગવું, ભોગવીને ત્યાગવું;
ભોગાવલિ કર્મોદયે, જોવું અને જાણવું.

કર્મપાક ઉકેલાય ન્યારા; બંધેલા ચારિત્ર્ય ખરે.

અજ્ઞતાનાં પૂરણ કાજે, ઉપભોગ્યાં ભોજનાલય;
લઘુ-ગુરુ શંકા માટે, સુલભ થયાં શૌચાલય.

સર્વમાં છે શુદ્ધાત્મા જ ન્યારા; પૂરણ-ગલન જોઈ-જાણે.

કોઈ બાંધે દીવાલો, ગચ્છ-પક્ષ સ્થાપીને;
સત્પુરુષ છોડાવે, અજ્ઞતાને કાપીને.

‘જેટી’-પુલ બાંધનાર ન્યારા; ભવથી પાર ઉતારે.

નિર્વિવાદ લોકપૂજ્ય, દશા વર્તે જેહને;
કોડ જન્મે હોય કો’ક, ધન્ય આપ્તપુરુષને.

અબજ અભિવંદનીય ન્યારા; સ્વ-કલ્યાણી વિચરે.

કંટાળાને ટાળી, ઠારે, પ્રેમથી પંપાળી શકે;
પૂર્ણ પ્રેમસ્વરૂપને, ચાહે આત્મા નિઃશંકે.

નિરાવર્ણી નિજસ્વરૂપ ન્યારા; પુણ્યોદયે ભાગ્ય ફળે.

કોઈનું નામ લેવાથી, ખાવાનુંયે ના મળે;
‘દાદ’-નામ સ્મરણથી, જીવન-મોત સુધરે.

જનારાં હતાં કેવા ન્યારા; પાછળથી લોક બોલે:

હોકાયંત્ર વિના ફરે, પ્રવાસીયે હોકા જેવા;
હીરા ઘોઘે જઈ આવ્યાં, જન્મી ધૂમી મરે એવા.

મુક્તિ-માર્ગી સુકાની જ ન્યારા; મુમુક્ષુતા ક્યાંક મળે.

સુખડ શાખ કાપવાથી, કુહાડીયે સુગંધાય;
'દાદાજી'નાં દંદાંતે, ચાર વેદ સંસ્કારાય.

ખુલ્લા દિલે સુણનાર ન્યારા; શ્રુતજ્ઞાન સૌરભે.

શોકમાં અ-શોક રહે, તેની વાણી થાય શ્લોક;
વેદના પચાવી જાણે, તેના શબ્દ વેદ સ્ત્રોત.

જીવતાં તીર્થ હોય ન્યારા; પંચ પરમેષ્ઠિ પટે.

દુનિયાનો બનાવનાર, જોયો નથી કોઈએ;
છતાં માને ચલાવનાર, ઉપર કો'ક જોઈએ.

શ્રુત-ભાષ્ય લખનારા ન્યારા; ધર્મ સ્થાપ્યાં 'રિલેટિવે'.

આશ્રિતો ને શરણાગતને, રક્ષે છે ભગવાન;
ડહાપણને દોઢું કર્યે, હસે, ખસે ભગવાન.

સ્વ-પર પ્રકાશક ન્યારા; અવિનાશી આપણે.

શ્રદ્ધામાં બેઠી વાત, સમજણમાં આવશે;
સૂઝ વધી દર્શને, 'જ્ઞાન'માં પચાવશે.

પ્રવર્તનમાં વર્તનાર ન્યારા; ભૂલ ભાંગે સૂક્ષ્મતમે.

રાખે કોઈ અભાવો, ત્યાંયે ભાવ શુદ્ધ હો;
શક્તિ આપો 'દાદાજી', જ્ઞાન-સન્મુખ હો.

સિદ્ધક્ષેત્રી સરવૈયાં ન્યારા; દર્શના હો આત્મવત્તે.

વિશે સુખ-શાંતિ મળે, જે ન કરે અથડામણ;
ભૂલને સ્વીકારનાર, ટાળી શકે ભવાશ્રવ.

'બાવા'ને ઓગાળનાર ન્યારા; પડકારે ના 'ઇકેકટે'.

કપાયન્તકર્ણે જણ્યો, માન્યતાનો 'બાવો' હું;
માયા-મોહે જણી 'મારી', ઘડેલી પ્રકૃતિ હું.

'મંગળ' મૂર્તિમંત ન્યારા; સાકારે અદૃશ્ય હું.

પ્રકૃતિનાં ગુણ જુદાં, ભિન્ન આત્મગુણ મહીં;
કરનાર જાણે નહીં, જાણનાર કરે નહીં.

સહજાત્મ-સ્વરૂપી છે ન્યારા; 'બાવો' જુએ, ખુદા જાણે.

એક શુદ્ધ આત્મા ને, સંયોગો અનંત છે;
વચ્ચે 'બાવો' અભિપ્રાયે, વિભાવિક સ્પંદને.

સંયોગોનાં વિયોગો છે ન્યારા; જ્ઞાનાકાર અખંડ છે.

પાણીમાં જે જીવ તરે, ભૂમિ ઉપર મરી જાય;
અજ્ઞાને બંધેલા કર્મ, 'જ્ઞાન' થકી ખપી જાય.

'અકમ'નાં સપ્ત 'કલર' ન્યારા; રાતાં-પીળાં વાદળે.

સુવાવડ ને કુ-વાવડ, 'રિલેટિવ' ખાતે સંગ;
જન્મ-મોત રોજમેળે, જમા-ઉધારી અનંગ.

શુદ્ધાત્માનાં ટાંકણા જ ન્યારા; કંડારો ને 'મૂર્તિ' બને.

મોક્ષ 'ધ્યેયે' 'સ્વરૂપ'-'ધ્યાન', 'ધ્યાતા' છે શુદ્ધાત્મ એક;
ધ્યાતા-ધ્યેય-ધ્યાન એકથે, સ્વયંસિદ્ધ નિર્ભેદ.

સ્વયં કલ્પશક્તિ-ફળ ન્યારા; સાકારે યા નિરાકારે.

કોઈ રાખે સમતા, કોઈ રાખે વિષમતા;
અનંતા અનુબંધી, પરમાણુની શુંખલા.

'સમભાવે નિકાલ' યજ્ઞ ન્યારા; આહુતિ જ નિર્જરે.

'રિલેટિવે' 'રિયલ' જોઈ, ગુનેગારી 'કિલયર' કર;
'વ્યવસ્થિતે' મોકલેલી, 'ફાઈલ'નો નિકાલ કર.

જમા થાય શુકલ દષ્ટ-જ્ઞાતા; શુદ્ધાત્માને ચોપડે.

કૈવલ્ય આરાધન, 'દાદાજી'ની પંચાજ્ઞે;
'ઉત્પાદ', 'વ્યય'માં 'ધ્રુવ', પ્રતીતિ છે લક્ષ મેં.

જાણવાનાં અનુભવ છે ન્યારા; ભાન સાથે જોવું જગે.

કષાયોનાં કૌરવ, પંચાજ્ઞા પાંડવ;
જે પક્ષે ભગવાન, તેની જીત વાસ્તવ.

હળવા સૂરે સુગમ શાસ્ત્ર ન્યારા; કવિ ગાય, લોક ઝીલે.

‘પોઝિટિવ’ પ્રોત્સાહકો, કવિ સંગે પદો ગાય;
જેવી ‘ટેપ’ બોલે તેવી, ભણી-સુણી ખુદ શમાય.

ગુણગ્રાહી સત્સંગી ન્યારા; ભાગ્ય હોય તો જ મળે.

બાદશાહી અકબરી, કદ્રદાની શ્રીમંતાઈ;
અવરંગઝેબ પાસે, કલાવંત મૂરઝાય.

‘નેગેટિવ’ ન્યાયાધીશો ન્યારા; દૂધમાંથી પોરાં વીણે;
‘ઓડિટરો’ ઠેર-ઠેર ન્યારા; અકલમંદ ‘C. A.’ હશે.

શાયરોના મોત પછીયે, ગઝલ-કવિત ના ગવાય;
છંદ, પ્રાસ વિના કવિ, પદ છપાઈને ગવાય.

‘દાદાજી’ના આશીર્વાદ ન્યારા; “જ્ઞાની”-કૃપા શું ન કરે ?!

એક-એક કડી ગાતાં, અમૃતાર્ક નીકળે;
યોગ, તપોબળને રક્ષે, ચક્રેશ્વરી પદ્મવત્સે.

હૃદયમાર્ગી નિરાલંબ ન્યારા; પ્રયોગી જ પ્રગટે.

પદમાં સ્વ-પદ ગાઈ સુણો, આવરણ ઊખડે;
શુદ્ધાત્માનો ચોપડો, ભરી લેવો કુર્સદે.

આપમેળે ઓળખાય ન્યારા; આજ વાવો, કાલ ઊગે.

સુણવાથી શાંતિ થાય, ગાવાથી પ્રગટે ગુણ;
ઉપયોગ સ્થિર થાય, સ્વયંધર્મા તત્ત્વ મૂળ.

ત્રૈકાલ્ય વંદનીય પ્યારા; જયો જયાંમ્ ‘દાદા’ બધે.

વ્યવહાર ઈંટ પર, નિશ્ચયનો મ્હેલ ખડો;
અનેકાંત દૃષ્ટિથી જ, વિશ્વ સંગે નિવેડો.

ગ્રહણ-ત્યાગ દ્વંદ્વ વિણ ન્યારા; અહો ! જ્ઞાન ‘અકુમે’.

